

Анастасія ЛІСНЯК

здобувач вищої освіти
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

Інна ШИНКАРЕНКО

доцент кафедри психології,
соціології та педагогіки
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат психологічних наук, доцент

ПСИХОЛОГІЧНА НАДІЙНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Працівники Національної поліції України щодня стикаються з різними загрозами як фізичного, так і психологічного характеру. У період воєнного стану особливо важливою стає психологічна готовність та надійність співробітників Національної поліції України. Саме в екстремальних умовах та під час воєнного конфлікту визначається рівень професіоналізму працівників поліції, а саме їх психологічна міцність та витривалість.

Стаття 73 Закону України «Про Національну поліцію України» встановлює вимогу, що особи, які починають службу в Національній поліції, повинні пройти первинну професійну підготовку, що включає психологічний аспект. Також закон визначає, що поліцейський повинен мати високі професійні навички, включно з розумінням психологічних аспектів особистості працівника [1].

Психологічна підготовка – це тривалий процес, який починається на етапі первинного професійного навчання і продовжується протягом усієї кар'єри. Завдяки професійній психологічній підготовленості кожен поліцейський заздалегідь готується до роботи в екстремальних умовах воєнного стану. У таких ситуаціях важливо зберігати психологічну стійкість для виконання службових обов'язків. Психологічна стійкість включає «психологічну надійність», яка охоплює такі риси, як упевненість у собі та своїх діях, готовність виконувати функції в екстремальних умовах, самовладання, контроль над емоціями та здатність ухвалювати самостійні рішення [2, с. 122].

Основними завданнями психологічної підготовки є такі:

- активація психологічної готовності до дій в екстремальних ситуаціях та бойової готовності до служби під час воєнного стану;
- розвиток усвідомленості;
- підвищення моральної витримки;
- здатність зберігати спокій у стресових умовах;
- вміння адекватно оцінювати події, що виникають під час надзвичайних ситуацій або воєнних дій;
- готовність оперативно застосувати зброю, спеціальні засоби або фізичну силу у випадках екстремальної загрози для життя чи здоров'я.

Психологічні виклики, з якими стикаються поліцейські під час воєнного стану, включають:

1. Емоційний стрес, спричинений постійною небезпекою, високим рівнем відповідальності та необхідністю несення служби.

2. Загроза масового поранення та небезпека для громадян. Навіть в умовах кризової ситуації поліцейські повинні забезпечувати публічний порядок.

3. Потенційний розвиток паніки серед населення в зонах активних бойових дій, де поліцейські повинні зберігати спокій і контролювати ситуацію.

4. Підвищена психічна напруга внаслідок великого навантаження на розумову та фізичну працездатність поліцейських, що може викликати втому та стрес в умовах воєнного стану [3, с. 670].

Працівники поліції належать до професій з високим ризиком, що супроводжується значним рівнем напруги та стресу. Важливе значення має професійна підготовленість, особливо в умовах надзвичайних ситуацій, коли психологічна стійкість працівників поліції відіграє критичну роль. Для успішного виконання службових обов'язків і збереження психічного здоров'я важливо, щоб у поліцейських був належний рівень психологічних знань, навичок і вмінь. У сучасних умовах актуальним є питання емоційної та психологічної стійкості правоохоронців. Психологічна надійність поліцейського в екстремальних умовах воєнного стану є критично важливою ділянкою їхньої професійної підготовки. В екстремальних умовах під час воєнного стану поліцейські стискаються з великим тиском, стресом. Важливо, щоб вони мали відповідні навички та стресостійкість для ефективного функціонування в таких умовах. Тренування управління стресом, комунікаційні та конфліктні навички, а також робота з психологами можуть допомогти підвищити психологічну надійність поліцейських в екстремальних умовах. Важливо, щоб вони мали відповідні навички та стресостійкість для ефективного функціонування в таких умовах [4, с. 83].

Список використаних джерел:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

2. Швець Д. В. Психічна стійкість працівника поліції як основа готовності до службової діяльності в екстремальних. *Особистість, суспільство, закон: психологічні проблеми та шляхи їх розв'язання*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. С. П. Бочарової (м. Харків, 30 березня 2017 р.). Харків : ХНУВС, 2017. С. 226-229.

3. Ващишин П. В., Шинкаренко І. О. Психологічна підготовка працівників поліції. *Modern problems of science, education and society: The 5 th International scientific and practical conference* (Kyiv, July 17-19, 2023). Kyiv : SPC «Sci-conf», 2023. С. 696.

4. Ісаєва О. В., Іншеков М. В. Сучасні питання вдосконалення психологічної підготовки Національної поліції України в умовах воєнного стану. *Підготовка правоохоронців в системі МВС України в умовах воєнного стану*: матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 26 травня 2023 р.). Вінниця : ХНУВС, 2023. С. 83-85.